

Bilag 8 – Notat om henvendelser modtaget i høringsperioden

I høringsperioden modtog forvaltningen 474 henvendelser via høringsportalen blivhørt.kk.dk, mail og brev. 11 af de modtagne hørings svar er dubletter og indgivet af samme person, der er dermed modtaget 463 forskellige hørings svar. Hørings svarene er blevet kategoriseret, og resultatet kan ses i tabel 2 (side 30).

I nedenstående tabel 1 ses de overordnede konklusioner på kategoriseringen af henvendelserne. Ud af de 463 modtagne henvendelser er 459 kategoriserede, da myndighedssvar ikke er inkluderet heri. 445 af de 459 henvendelser udtrykker, at være imod lokalplanforslaget – svarende til 97 % af alle henvendelser. Kun otte henvendelser er positive – svarende til 2 % af alle modtagne henvendelser. Seks henvendelser forholder sig hverken positivt eller negativt til forslaget, og udgør de resterende 1 %.

Tabel 1

Kategori	Antal svar / svar nr.
I alt modtaget antal svar	474 svar
Reelt antal svar (fratrullet gentagelser fra samme person)	463 svar
Antal kategoriserede svar (4 svar fra myndigheder er fratrukket)	459 svar
Imod højhuset	445 svar
For højhuset	8 svar
Henvendelser uden relation til lokalplanforslaget	6 svar
Myndigheder (<i>ikke</i> kategoriserede)	4 svar 289 (Københavns Museum), 342 (Metroselskabet), 419 (Stiftsøvrigheden), 472 (HOFOR)
Gentagelser, hvor samme person har svaret flere gange, er kun talt med i skemaet én gang hver	11 svar 37 & 38, 59 & 60, 130 & 131, 165 & 166, 306 & 361, 326 & 327, 349 & 351, 372 & 373, 417 & 418, 289 & 470, 238 & 471

Ændringer i lokalplanen

Den offentlige høring har medført, at der foreslås ændringer i lokalplanens redegørelsesdel under afsnittet *Lokalplanens indhold* i forhold til to kortudsnit over Metroselskabets sikkerhedszoner for henholdsvis belastningszoner og udgravningszoner vist i

lokalplanforslaget (bilag 2, side 9). Kortene udskiftes med to nye opdaterede kortudsnit fra metroens sikkerhedsservitut. Endvidere ændres teksten under belastningszoner fra: *”Sikkerhedszoner – belastningszoner for metroanlægget. I rød zone må ikke placeres bygninger. I grøn zone er der særlige krav ved placering af bygninger med højde over ca. 6. etager.”* til: *”Sikkerhedszoner – belastningszoner for metroanlægget – med begrænsninger for opførelse af bygninger mv.”*.

På baggrund af hørings svar om vindforholdene foreslår forvaltningen, at lokalplanen tilføjes krav til størrelsen på nyplantede træer for at opnå en optimal lævirkning. I § 7, stk. 9, foreslås følgende tilføjelse efter første sætning: *”Træer skal plantes med en minimumsstørrelse på 18-20 cm stammeomkreds.”*.

Forvaltningen er blevet opmærksom på, at § 6, stk. 2 vedrørende altaner bør ændres fra: *”Boliger skal forsynes med opholdsaltaner, som udformes som en integreret del af bygningen. Altanerne skal ligge indenfor byggefeltet. Højhuset med boliger placeret over 40 meters højde kan dog udformes med franske altaner. Tage over de i § 5, stk. 2. b), fastlagte bygningsforskydninger skal dog på hele højhusets højde udformes som altaner med et sammenhængende værn på hele tagstykket. Værn om altaner skal udformes som en spinkel åben konstruktion og fremstå transparente og malerbehandlet i en mørk, ikke sort, farve.”* til: *”Boliger skal forsynes med franske altaner eller opholdsaltaner, som udformes som en integreret del af bygningen. Altanerne skal ligge indenfor byggefeltet. Opholdsaltaner skal indrettes på tage over de i § 5, stk. 2. b), fastlagte bygningsforskydninger og skal udformes med et sammenhængende værn på hele tagstykket. Værn om altaner skal udformes som en spinkel åben konstruktion og fremstå transparente og malerbehandlet i en mørk, ikke sort, farve.”*

Forvaltningen foreslår denne ændring i lokalplanen af hensyn til en tilpasning til det i redegørelsen viste byggeprojekt, som ikke viser opholdsaltaner i længebygningen, og hvor højhuset kun har opholdsaltaner på taget af bygningsforskydningerne.

De foreslåede ændringer medfører ikke krav om supplerende høring.

Herudover foretager forvaltningen (uvæsentlige) redaktionelle rettelser i lokalplanen.

Forvaltningen er blevet opmærksom på, at målepunktet (koten) for opmåling af bygningshøjder ved en fejl er skrevet forkert i § 5, stk. 6 og § 5, stk. 7, og det vil blive ændret redaktionelt for at skabe overensstemmelse mellem projektets bygningshøjder og de fastlagte terrænkoter samt metrostationspladsens koter. Målepunktet vil blive ændret fra: *”kote 7,6 m over kote 0 (DVR90)”* til: *”kote 8,0 m over*

kote 0 (DVR90)". I § 5, stk. 6, ændres fra: "Bebyggelse i byggefelt A skal opføres i maksimalt 3 etager og med en facadehøjde med murkrone på maksimalt 11 meter målt fra kote 7,6 m over kote 0 (DVR90)" til: "Bebyggelse i byggefelt A skal opføres i maksimalt 3 etager og med en facadehøjde med murkrone på maksimalt 11 meter målt fra kote 8,0 m over kote 0 (DVR90)". I § 5, stk. 6, ændres den fjerde sætning fra: "Bebyggelse i byggefelt B skal opføres i maksimalt 21 etager og med en facadehøjde i størrelsesordenen og maksimalt 75 meter målt fra kote 7,6 m over kote 0 (DVR90)." til: "Bebyggelse i byggefelt B skal opføres i maksimalt 21 etager og med en facadehøjde i størrelsesordenen og maksimalt 75 meter målt fra kote 8,0 m over kote 0 (DVR90)". I § 5, stk. 7, ændres den sidste sætning fra: "Højde for nybyggeri måles fra kote 7,6 m over kote 0 (DVR90)." til: "Højde for nybyggeri måles fra kote 8,0 m over kote 0 (DVR90)."

Forvaltningen er endvidere blevet opmærksom på, at der i lokalplanens afsnit *Tilladelser efter anden lovgivning* ved en fejl mangler et underafsnit om habitatdirektivet, og forvaltningen vil derfor tilføje flg. tekst: "*Bilag IV-arter og flagermus: Der er krav om beskyttelse af visse dyrearter (bilag IV-arter). Det fremgår af bekendtgørelse om administration af planloven i forbindelse med internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (§ 7 i bekendtgørelse nr. 1383 af 26. november 2016). Det planlagte vil ikke beskadige eller ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV eller beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter. Eventuelle flagermus i lokalplanområdet vil kunne blive påvirket væsentligt, når der fældes træer i forbindelse med gennemførelse af det planlagte. Der må ikke fældes træer, før det er undersøgt, om der er flagermus i dem. Der er i øvrigt ikke habitater i området, der ville være egnede for de øvrige bilag IV-arter. Der er et generelt forbud mod fældning af hule træer og træer med spættehuller i perioden 1. november til 31. august. Det fremgår af § 6, stk. 4 i artsfredningsbekendtgørelsen. Bekendtgørelse nr. 867 af 27. juni 2016. Der er i øvrigt forbud mod drab på og indfangning af flagermus, mod forsætlig forstyrrelse af arterne med skadelig virkning for deres bestande og mod ødelæggelse af deres raste- og ynglesteder fx i hule træer. Det fremgår af § 6a, stk. 1 og 7, stk. 1 i Jagt- og Vildtforvaltningsloven. Lovbekendtgørelse nr. 118 af 26. januar 2017.*"

Henvendelser fra myndigheder og andre offentlige instanser

Københavns Museum, henvendelse nr. 289

Københavns Museum finder det beklageligt, at lokalplanforslaget giver mulighed for at nedrive Eva og Nils Koppels arkivbygning. Da bygningen imidlertid er tegnet udelukkende til arkivbrug, erkender Københavns Museum, at den er svær at bruge til andet. Københavns Museum mener, at den nye bebyggelse med den tre etagers længebygning med et tårn ovenpå vil kaste lange skygger i området,

specielt på den kommende plads mellem den nye bygning og det tidligere landsarkiv. Der menes endvidere, at den på nogle tidspunkter af året vil skygge helt over på den anden side af Nørrebroparken samt i de nærliggende karréer. Københavns Museum mener, at det bør genovervejes, hvorvidt det er nødvendigt med en så høj bygning midt i et kvarter med bebyggelser op til blot fem etager.

Forvaltningens bemærkninger:

Forvaltningen har i forbindelse med de indledende drøftelser med bygherre arbejdet for at bevare Koppels arkivbygning. I forhold til flere forskellige anvendelsesmuligheder, har det desværre, grundet bygningens konstruktion, den lave lofthøjde og små vinduer, vist sig at være meget vanskeligt at genanvende den. I forhold til byggeriets skyggepåvirkning henvises til bilag 9 om supplerende skyggeanalyser på omgivelserne.

Metroselskabet, henvendelse nr. 342

Metroselskabet bemærker, at miljøvurderingen side 6 og § 2, stk. 1 i lokalplanforslaget begge definerer lokalplanområdet, men de stemmer ikke overens. Metroselskabet henleder opmærksomheden på, at vejarealerne er udeladt i definitionen i miljøvurderingen.

Lokalplanforslaget side 9 fremgår 3 illustrationer med metroens sikkerhedszoner. Der er på ejendommen matr.nr. 2105 Udenbys Klædebo Kvarter, København besigtiget for, ved senere ekspropriation, at pålægge metroens sikkerhedsservitut, ”Servitut om metrostation”, med restriktioner for maksimal udgravning og belastning mv. Ekspropriationsforretningen herfor afholdes den 12. juni 2018. I forbindelse med færdiggørelsen af servituttekst samt tilhørende ekspropriationsplaner er der ændret lidt på zonerne og bestemmelserne. Metroselskabet har vedhæftet nye retvisende kortudsnit for hhv. belastnings- og udgravningszonerne.

Metroselskabet gør ligeledes opmærksom på, at teksten under udsnittet fra belastningsplanen ikke længere er retvisende, da bygningsetagerrestriktionerne er taget ud af servitutteksten og erstattet af konkrete lastrestriktioner. Metroselskabet foreslår, at teksten med fordel kunne ændres til ”Sikkerhedszoner – belastningszoner for metroanlægget – med begrænsninger for opførelse af bygninger mv.”

Forvaltningens bemærkninger:

Forvaltningen foreslår, at miljøvurderingens beskrivelse af lokalplanområdet tilpasses, så det er i overensstemmelse med lokalplanforslaget § 2, stk. 1.

De i lokalplanforslaget viste to illustrationer med metroens sikkerhedszoner i forhold til belastningszoner og udgravningszoner, foreslås udskiftet med de to nye opdaterede kortudsnit og teksten tilpasses og ændres som anbefalet af Metroselskabet.

København Stiftsøvrighed, henvendelse nr. 419

Stiftsøvrigheden gør opmærksom på, at de, som statslig sektormyndighed i forhold til planlovgivningen og således i medfør af bekendtgørelse nr. 287 af 16. april 2018 om planlægning, kan nedlægge veto (jf. § 29, stk. 2, jf. § 28) mod lokalplanforslaget, ud fra de særlige hensyn som Stiftsøvrigheden varetager.

Stiftsøvrighedens konkrete bemærkninger til lokalplanforslaget er med en henvisning til konsulentudtalelser fra den kongelige bygningsinspektør samt Nationalmuseet. Det planlagte boligårn findes at være i konflikt med byens højdehierarki generelt, idet der ikke tages hensyn til de umiddelbare omgivelser. Brorsons Kirke har ikke noget årn, men en majestætisk høj kuppel, som i dag er øverst i højdehierarkiet. Brorsons Kirkes placering i byens højdehierarki, og den traditionelle markering af kirken i byrummet, lades ude ved den kommunale planlægning, og der tages således ikke det fornødne hensyn til kirkens særlige rolle i det danske samfund ved hensyntagen til kirken som en del af den danske kulturarv. Herunder mener Stiftsøvrigheden, at der mangler en afklaring af, hvor meget der i det daglige, i niveau med boligårnets fod, vil opleves dets påvirkning af oplevelsen af hele bydelen og af Brorsons Kirke. Stiftsøvrigheden benytter sig ikke af sin ret til at nedlægge veto mod planforslaget, men henstiller til, at der gennemføres en nærmere belysning af spørgsmålet omkring boligårnets påvirkning af Brorsons Kirke og bydelen som helhed.

Forvaltningens bemærkning:

Højhuset vil med sine 75 meter være visuelt dominerende i kvarteret, men placeringen markerer en vigtig plads ved metrostationen, og fortætning med et højhus giver mulighed for at udvide pladsen til et nyt offentligt tilgængeligt byrum mellem længebygningen og arkivbygningen.

HOFOR, henvendelse nr. 472

HOFOR har ingen bemærkninger til lokalplanforslaget.

Andre hørings svar

Nørrebro Lokaludvalg, henvendelse nr. 415

Lokaludvalget ser bevarelsen af Martin Nyrops bygning og en anvendelse af denne til offentlige formål som positivt. Udvalget har selv udarbejdet et forslag til, hvordan bygningen kan udnyttes, og ser gerne en dialog med bygherre herom. Lokaludvalget påpeger, at det er en udfordring, at der planlægges for så mange nye boliger på Nuuks Plads, da Nørrebro er det tættest bebyggede område i Danmark. Nørrebro lokaludvalg anerkender, at der er behov for at bygge boliger til de mange nye københavnere men mener, at det bliver svært at opfylde andre målsætninger, som fx at københavnere skal dyrke

mere idræt og at flere børn skal ind i foreningslivet. Endvidere er der i forvejen mangel på skole- og institutionspladser, og så er der en høj udnyttelse af de grønne områder og udelivet generelt.

Nørrebro lokaludvalg er imod at bygge et boligårn på ca. 78 meter (inkl. udsigtsplatform) men mener, at der generelt skal bygges i samme højde som den omgivende bygningsmasse, dvs. ca. 5 etager. Et højhus vil kaste lange skygger over større områder, herunder de grønne områder og omkringliggende gårdmiljøer. Lokaludvalget påpeger, at skyggeeffekterne er utilstrækkeligt dokumenteret og vægtes i vurderingen og der mangler en beskrivelse af skyggeeffekterne i vintermånederne, hvor der i særlig grad er brug for sol, lys og udsyn. Der er ingen beskrivelse af skyggeeffekterne for Hans Tavsens Park samt beboerne i Rantzausgade og Borups Allé.

Lokaludvalget mener endvidere, at friarealerne i 4. sals højde for beboerne i de nye boliger bliver meget begrænsede og frygter, at der er støjgener for de omliggende boliger. Lokaludvalget anfægter endvidere, at kommunen har fraveget deres tidligere politik om, at der skal være offentlig adgang til højhusets top. I dette projekt er adgangen privatiseret.

I forhold til parkering mener Lokaludvalget, at Københavns Kommune skal stille præcise krav til bygherre med en norm på 1 pr. 200 m² bolig eller erhverv. Herunder bør der stilles krav om klausulering af, at kommende beboere i nybyggeriet ikke kan få udstedt beboerlicens til parkeringszonen. Endvidere bør det klausuleres, at der skal være afsat parkeringsplads til delebiler i det planlagte byggeri med adgang for de der er tilmeldt delebilsordningen i nærområdet/ejendommen. Lokaludvalget mener, at det burde være muligt at udelukke parkeringslicens i det nye tårn pga. stationsnærhed. I miljøvurderingen vurderes det, at biltrafikken ikke øges væsentligt, da området er stationsnært. Lokaludvalget stiller spørgsmålstejn ved, hvordan denne vurdering er fremkommet og det er svært for lokaludvalget at forestille sig, at biltrafikken ikke øges i området og specielt i de mindre gader Florsgade og Hiort Lorentzens Gade, hvor adgangen til p-kælder er, og hvor vareindleveringen skal finde sted.

I forhold til vind gør Nørrebro Lokaludvalg opmærksom på, at det kun er beplantningen og de 'perforerede porte' i Nyrops bygning, som vil kunne skabe lommer, hvor ophold er tåleligt. Metroforpladsen og selve pladsen vil ikke være egnet til ophold i længere tid. Udvalget vil gerne vide om beplantningsplanen kan ændres af bygherre fx af økonomiske årsager.

Lokaludvalget problematiserer de af NIRAS vurderede emissioner fra fem omkringliggende anlæg: Frederiksberg Forsyning, Novozymes, Svanemølleværket, H. C. Ørstedsværket samt Lygten Varmeværk. Det

fremføres, at det ikke er korrekt, at alle værker fyrer med naturgas/bygas. Frederiksberg Forsyning fyrer med gasolie/diesel. Nørrebro Lokaludvalg mener, at det er kritisabelt at lokalplanforslaget går ud fra, at der fyres med gas, selv om kommunen ved, at det ikke er korrekt, og lokaludvalget mener, at der må laves nye målinger og beregninger for andre stoffer (fx svovl og partikler). Afslutningsvis påpeger udvalget, at det er uklart, hvad der menes med "*NO₂ er beregnet til max. 50 µg/m³ ved en højde på 74 meter*". Hvis det menes, at det er den maksimale gennemsnitlige koncentration, så overskrides EU's direktiv om ren luft. Hvis det derimod er den højeste koncentration på et givent tidspunkt på året, så er det ikke et problem.

Forvaltningens bemærkninger:

Nørrebro er den tættest befolkede bydel i København, og der er mangel på institutionspladser. Men det er ikke forhold, som kan reguleres i lokalplanen. Ved den politiske vedtagelse af Kommuneplan 2015 blev det besluttet, at ændre rammene for Nuuks Plads for at muliggøre en bygningsmæssig fortætning til en blanding af boliger og serviceerhverv. Lokalplanen følger kommuneplanens rammer.

Bygherre har på baggrund af borgerdialogen ekstraordinært udarbejdet supplerende, detaljerede skyggediagrammer for hele året rundt. De er vedlagt i bilag 9 med forvaltningens bemærkninger. Længebygningen og højhuset vil kaste skygger på den nye plads fra omkring kl. 12 hele året. Fra marts til september skygger længebygningen og højhuset kun på dele af den nye plads om eftermiddagen, og det vil være muligt at opsøge sol langs sydfacaden på arkivbygningen. Højhusets skygge vil hele året kunne opleves i omgivelserne og lokalområdet.

I forhold til støjgener fra tagterrassen, vil der blive etableret et 1,6 m højt støjværn som afskærmning for vejstøj. Lokalplanen kan ikke regulere for støj fra byliv, som fx fester på tagterrassen af den tre etagers længebygning.

I forhold til beplantning på pladsen er der i lokalplanens bestemmelser fastsat et minimumskrav for etablering af bede og plantning af træer, hvilket vil indgå i en senere byggetilladelse til gennemførelse af projektet. Forvaltningen foreslår en tilføjelse i lokalplanen om en minimumsstørrelse på 18-20 cm stammeomkreds for nyplantede træer i forbindelse med byggeprojektet.

I forbindelse med indkomne høringsvar har NIRAS lavet supplerende analyser af luftforureningsbidraget fra Frederiksberg Forsyning. Her er B-værdien fra NO₂, CO og SO₂ og partikler (støv) dokumenteret for fyring med olie. En B-værdi (bidragsværdien) er den enkelte virksomheds samlede maksimalt tilladelige bidrag til tilstedeværelsen af et forurenende stof i luften, i omgivelserne uden for virksomheden.

B-værdier skal betragtes som en sikkerhedsgrænse og ikke en faregrænse, dimensioneringen foretages ved hjælp af OML-modellen. I OML-beregningerne er B-værdien en middelværdi over en time, der ikke må overskrides mere end 1 % af tiden. Den maksimale koncentration af NO₂ ligger under B-grænseværdien, som er 125 µg/m³, med en værdi på 50 µg/m³. Koncentrationen af SO₂, CO og støv ligger tilsvarende langt under B-grænseværdierne. Det vil sige, at EU's direktiv om ren luft ikke overskrides.

Lygten Varmecentral anvender tilsvarende olie, og det er dokumenteret, at udledningen er lavere end ved Frederiksberg Forsyning. B-grænseværdierne overholdes således i hele højhusets højde for udledning fra Lygten Varmecentral.

På grund af det store antal høringsvar, har forvaltningen foretaget en gruppering af svarene efter nedenstående emner:

- A. Egenart, arkitektur, højhus, kulturmiljø
- B. Miljø
  1. Skygge
  2. Vind
  3. Luftforurening
  4. Vand
- C. Befolkningstæthed
- D. Flere grønne områder
- E. Trafik
- F. Pres på kommunale tilbud
- G. Støj (fra ungdomsboliger, byggeri og metro)
- H. Positive
- I. Proces
- J. Profit
- K. Bevar Koppels bygning
- L. Utilfredshed med konstant byggeplads
- M. Navnet på pladsen
- N. Flagermus

Emnerne og antallet af høringsvar, der berører emnet, kan ses i tabel 2 på side 30.

A. Egenart, arkitektur, imod højhus, kulturmiljø

445 af de 463 modtagne høringsvar (97 %) beskriver i større eller mindre grad utilfredshed, for at bygge et højhus på 75 meter i området, og tilkendegiver dermed at være imod byggeriet og lokalplanen.

Flere indsigere mener, at højhuset helt respektløs vil dominere bybilledet og fjerne fokus fra Martin Nyrops fine og smukke bygning, det tidligere landsarkiv, som ligeledes vil synes for lille op i mod højhuset. Herunder at det arkitektoniske udtryk for Nyrops bygning vil blive ødelagt, at et højhus ikke kan værne om det historiske og kulturelle miljø, men ødelægger bybilledet helt og fjerner fokus fra byens oprindelige historie, samt at det er helt forkert at bygge et moderne arkitektonisk projekt ved

siden af kravet om at bevare Nyrops bygning fra år 1893, der i sin helhed harmonerer langt bedre med området. En indsigere bemærker desuden, at Nyrops smukke bygning kræver noget helt andet end en høj ”øjebæ”.

Flere indsigere påpeger, at lokalplanen ikke tager hensyn til områdets egenart, som er kendetegnet ved klassisk lav karrébebyggelse i 4-5 etager i en nationalromantisk bygestil, som i dag fremtræder arkitektonisk helstøbt med boligkarréer som omkranser den ældste arkivbygning, samt at der ikke bør opføres højhuse i de historiske brokvarterer. Desuden påpeges det, at lokalplanen ødelægger et mere end 100 år gammelt bykvarter, da højhuset er disharmonerende og malplaceret i forhold til omgivelserne. Det menes, at placeringen er forkert og helt umotiveret, da lokalplanen viser en manglende forståelse for området, og ingen sammenhæng i skala, hvor intet hæfter højhuset sammen med kvarterets øvrige karrébebyggelse.

Flere indsigere mener, at Københavns byplanlægning derimod bør tage hensyn til eksisterende forhold samt bevare de arkitektoniske og kulturhistoriske værdier, som gør København til sin egen, herunder at der ikke bygges højere end byens eksisterende spir og tårne. Hvortil der opfordres, at Københavns politikere ændrer planen, så bebyggelsen harmonerer arkitektonisk med den omkringliggende bebyggelse, fx ved at gennemføre projektet men uden højhuset. Flere indsigere påpeger endvidere, at et gigantisk, mørkt, moderne højhus ikke passer ind i kvarterets eksisterende arkitektur, samt at en opførelse af et højhus vil ødelægge den arkitektoniske sammenhæng og homogenitet, der er i hele området og mener endvidere at der ikke bør bygges højere end det eksisterende. Hvortil flere indsigere siger nej tak til flere mørke og brune højhuse, og højhuse generelt på Nørrebro.

En indsigere mener, at højhuset, arkitektonisk set, ikke har en egentlig afslutning mod himlen, men fremstår som en stang der er skåret tilfældigt over. Enkelte indsigere bemærker desuden, at højhuset er uden nyskabende eller ikonisk/arkitektonisk værdi, malplaceret, grimt, gyseligt, ligner noget som en beruset person har bygget af legoklodser, et proportionsforvrængende rædselsbyggeprojekt, for fremtrædende på en voldsom og generende måde, et fremmedelement og en belastning for området. Endvidere påpeges det, at idéen om at placere enkeltstående højhuse ved metrostationer og andre knudepunkter vil bryde med byens arkitektoniske egenart i små nedslag med en frekvens, der gør at byens overordnede arkitektoniske sammenhæng smadres og stresses.

Flere indsigere mener, at placeringen af højhuset strider imod kommunens højhuspolitik, som siger at højhuse skal placeres i grupper. En indsigere mener, at det er fuldstændig uforståeligt at opføre en arkitektur som har så lidt relation til den omkringliggende kontekst, og henviser til værdisætningen i kommunens arkitekturpolitik ”Højhuse skal udformes og placeres med afsæt i byens og det konkrete områdes egenart – herunder hensyn til eksisterende topografi, tæthed, skala, udsigter og udsigtslinjer.”.

Flere indsigere påpeger, at højhuse bør placeres i andre bydele, såsom Ørestaden, Sydhavnen, Carlsberg Byen eller Nordhavn med andre højhuse i stedet for Nørrebro, at et 75 meter højt højhus vil fremstå som en skamstøtte for forfejlet byplanlægning på Nuuks Plads og bemærker ligeledes at stedet er alt for lille til et højhus. Desuden henviser en indsiger til højhuset ved Nørrebro Station / Borgmestervangen, som et skræmmende eksempel på en konstruktion, som virker forstyrrende i det offentlige rum.

Forvaltningens bemærkninger:

Ifølge Kommuneplan 2015 er Middelalderbyen, undtaget for placering af højhuse, for at fastholde Københavns egenart med tårne og spir. Nuuks Plads ligger uden for denne afgrænsning – ligesom fx højhuset ved Nørrebro Station / Borgmestervangen også ligger uden for denne afgrænsning. Ifølge Kommuneplan 2015 skal højhuse være med til at udvikle attraktive og tætte byområder, der understøtter brugen af kollektiv trafik. De skal placeres med blik for byen og stedets kvaliteter og understøtte bylivet og det nære miljø. De kan, som vartegn for byen og kvartererne, få stor symbolværdi og være med til at synliggøre byens særlige træk og kvaliteter.

Kommuneplan 2015 giver mulighed for, at der i lokalplanen kan fastlægges byggeri med højde på op til 75 m.

Ifølge Arkitekturpolitik København 2017-2025, vedtaget af Borgerrepræsentationen den 18. maj 2017, skal højhuse udformes og placeres, så de som udgangspunkt er slanke og fungerer som pejlemærker, der understøtter orienteringen i byen.

Højhuset på Nuuks Plads bliver udformet i et særligt slankt design som netop vil virke som et pejlemærke, og som ligeledes markerer knudepunktet ved den nye metrostation Nuuks Plads.

Højhuset er endvidere med til at sikre flere boliger i København på mindre plads, da der bygges i en større volumen end den eksisterende bebyggelse i området.

Forvaltningen finder, at der med højhuset markeres et nyt, vigtigt sted i byen ved metrostationen. Udformningen med et højhus muliggør, at der kan etableres et tiltrængt supplerende offentligt tilgængeligt byrum mellem bygningerne og som skaber forbindelse mellem metrostationspladsen og Nørrebroparken. Bygningsmaterialer og farver understøtter et nutidigt design, der fremstår i høj kvalitet og er tilpasset den historiske bydel.

B. Miljø

Forvaltningen har modtaget mange henvendelser vedrørende miljøforhold i lokalplansforslaget. Det har derfor været nødvendigt at dele gennemgangen af henvendelserne, samt forvaltningens bemærkninger til disse, op i fire underkategorier; b 1) Lys/skygge, b 2) Vind, b 3) Luftforurening og b 4) Vand.

B 1. Lys/skygge

261 af alle henvendelser (57 %) omhandler de skyggepåvirkninger, som byggeriet vil medføre.

Mange efterspørger grundigere analyser af skyggevirkningerne i og udenfor lokalplanområdet, fx månedsvist og for vinterhalvåret. Det foreslås, at skyggesimuleringerne skal dække flere tidspunkter på dagen og vise et større område. Der efterspørges desuden en analyse af skyggerne i området uden højhuset. Det er et ønske, at der tages stilling til skyggerne om vinteren, da der netop her er behov for lyset indendørs og udendørs. Derudover efterspørges der beskrivelser af skyggevirkinger i Hans Tavsens Park og for beboere i Rantzausgade og Borups Allé.

Der er generel bekymring for den skygge, som højhuset vil kaste på de eksisterende karréer, på altaner og i gårdrummene i området. Nogle henvendelser beskriver, hvordan lejligheder vil miste morgensolen, mens andre vil miste aftensolen. Der er bekymring for, at højhuset vil have stor betydning for lysindfaldet i lejlighederne og give mindre udsyn til himlen, og enkelte mener, at det vil fjerne lyset fra deres bygning. I flere henvendelser lægges der vægt på, at et højhus vil begrænse udsynet til himlen og dermed også dagslyset indvendigt i de omkringliggende boliger, hvilket ifølge nogle vil have sundhedsmæssige konsekvenser og nedsat livskvalitet for områdets beboere. Flere er også bekymrede over at højhuset også vil begrænse udsynet til himlen fra gadeniveau, og der er fokus på, at en tæt bebygget bydel som Nørrebro har brug for udsyn, rum og luft.

Generelt mener hørings svarene ikke, at skyggevirkningerne fra højhuset er acceptable, og at området i forvejen ikke får megen sol, og der argumenteres for at højhuset vil give skyggegener på de grønne områder i Nørrebroparken, den grønne kile, på Assistens Kirkegård, i Hans Tavsens Park, og på Frederiksberg. Et hørings svar mener, at højhuset vil skygge op til Nørrebros Runddel.

I et hørings svar fra forældrebestyrelsen på Nørrebro Park Skole spørges der ind til skyggevirkningerne på skolens udearealer, da de ligger, hvor højhusets diagonal kaster skygger, og ikke lige for den smalle facade. Desuden mener de, at indeklimaet i klasserne påvirkes dagslysmæssigt på baggrund af skyggerne.

Der mangler en skyggesimulering på den centrale plads, som kan dokumentere solskinstimer på pladsen og de sagforhold, der forudsættes i lokalplanen. Flere påpeger, at skyggerne vil stå i vejen for en attraktiv central plads, og at træerne, der er planlagt som afværgetiltag for vindturbulensen fra højhuset, vil skabe skygger på den centrale plads mellem bygningerne i lokalplanområdet.

To hørings svar foreslår en halvering af højden på højhuset, og dermed en forbedring af skyggeforholdene. Et hørings svar foreslår en central

eller østlig placering af højhuset på Nuuks Plads, da det vil genere færrest muligt beboere i forhold til den vestlige placering mod Jagtvej. Herudover savnes det konkret, at lokalplanforslaget forholder sig uddybende til risikoen for eventuelle refleksioner/genskin fra et højt boligårn på de omkringliggende boligkarréer og institutioner, herunder fra boligårnets vinduer mv.

Forvaltningens bemærkninger:

I forbindelse med endelig vedtagelse af lokalplanforslaget har forvaltningen efterspurgt supplerende skyggeanalyser for den 21. i følgende måneder: december, januar, februar, marts, april, maj og juni. Alle skyggediagrammer med forklarende tekst kan ses i bilag 9. Overordnet for bilag 9 er, at skyggerne vises for hver anden time fra kl. 8:00 – 20:00. Skyggerne for sensommer og efterårsmånederne vil være geometrisk ens med forårsmånederne. Det vil eksempelvis sige, at februar svarer nogenlunde til oktober. Skyggerne fra december til marts beskrives i vintertid. Skyggerne fra april til juni beskrives i sommertid. På skyggediagrammerne er højhusets skygge markeret med rødt, mens skygger fra eksisterende bygninger er grå. Der er ikke tale om, at hele området bliver mørklagt, da skyggen vandrer over området. I stedet beskrives, hvornår på året man kan finde skyggen fra højhuset i hvert område. I bilag 9 er det kun skygger fra bebyggelse, der er vurderet. Eksisterende beplantning, eksempelvis i Nørrebroparken og i Assistens Kirkegård er ikke vurderet. Se endvidere forvaltningens bemærkning til Nørrebro lokaludvalg i forhold til skyggegener fra højhuset.

I forhold til lysindfaldet i de omkringliggende lejligheder vil nogle lejligheder miste direkte sollys på særlige tidspunkter af døgnet eller året som beskrevet ovenfor. Dagslyset i lejligheder med facade direkte mod højhuset vil blive påvirket mest. Generelt påvirkes dagslyset af, hvor meget udsyn til himlen, der er. Jo mere højhuset fylder af udsynet fra lejlighederne, des mere påvirkes dagslyset i lejlighederne. Det er ikke undersøgt, om nogle lejligheder helt mister udsynet til himlen. Det kan i værste fald have sundhedsmæssige konsekvenser ikke at have adgang til tilstrækkeligt dagslys over længere tid.

I forhold til genskin fra facaden på højhuset, over den 3-etagers base i byggefelt B, kan man forvente genskin fra glas- og vinduespartier som ved andre byggerier. Facaden beklædes med tombak og glas. Tombak er en legering af zink og mindst 80 % kobber, der patinerer mat over tid. Eksempler på bygninger beklædt primært med tombak og glas er Axel Towers, Mærsk Tårnet og Tietgenkollegiet.

Placering og udformning af højhuset er fastlagt på baggrund af en arkitektonisk vurdering og efter en projektudvikling, hvor bygherre i dialog med forvaltningen har udarbejdet og analyseret forskellige forslag til placering og udformning af den nye bebyggelse. Den i

lokalplanforslaget fastlagte placering og udformning af bebyggelsen kan ikke ændres med mindre det lokalplanen ikke vedtages endeligt, og et nyt lokalplansforslag udarbejdes med en ny placering og udformning.

B 2. Vind

153 af de 463 modtagne hørings svar (33 %) udtrykker bekymring for vindgener i forbindelse med højhuset, og flere indsigere mener, at der forsat er uafklarede spørgsmål om vindforholdene. Indsigelserne har fokus på de vindgener og potentiel turbulens, der kan skabes uden for lokalplanområdet, som følge af højhuset. Der ønskes ikke forværrede vindforhold eller turbulens, hverken på den centrale plads eller i nærområdet. Det nævnes, at byggeriet vil skabe yderligere turbulens og stærke vinde i den grønne kile, i Hans Tavsens Park, i Rantzausgade, på Jagtvej og i Assistens Kirkegård, som vil gøre dem mindre attraktive. Højhuset vil ændre vindforhold og ødelægge bylivet i det omkringliggende område grundet kulde og kastevinde, da vinden bliver fanget i et lille område i forhold til den luftmængde, som bliver trukket nedad fra højhuset. Der efterspørges dokumentation på ændringen af vindforhold uden for lokalplanområdet. Der efterspørges en vurdering af vindmiljøet over trækroneerne.

Flere indsigere mener, at højhuset vil skabe farlige vindsituationer, og at vinden vil blive så kraftig, at den vælter parkerede cykler og skaber farlige situationer for mindre børn, barnevogne og ældre, som skal til eller fra stationen. Der stilles spørgsmålstejn ved, hvordan vinden på cykelsti og gade skal afhjælpes, samt at det er uafklaret, om det bliver muligt, at cykle forbi på pladsen.

Der er desuden fokus på ændrede vindforhold på og omkring husene ved Nuuks Plads. Der efterspørges yderligere dokumentation på vindeffekten for omkringliggende altaner, og om højhuset vil have betydning for, om vinduer på omkringliggende bygninger kan åbnes. Der er udtrykkes desuden bekymring for ændrede vindforhold i private gårdanlæg.

Der er en bred holdning blandt indsigerne til træernes og portenes effekt på vinden. Flere indsigere mener, at der skal skabes grønne områder og byrum, som tager hensyn til lokale sol- og vindforhold. Indsigerne er kritiske overfor, om træerne vil afhjælpe de problemer, der opstår ved mere vind, og savner ligeledes evidens for dette. Det påpeges, at der andre steder i byen og omkring Nuuks Plads er plantet træer, som på 10 år kun har udviklet sig meget lidt. Der ønskes en angivelse af den tidshorisont, der realistisk skal til, før beplantningen har den optimale og ønskede effekt på vinden.

Flere indsigere efterspørger en tydeliggørelse af, om portene er permanente åbne vinkelret på facaden, om alle må sidde der, og om de

bliver lukket uden for åbningstid. Vindforhold på tagterrassen problematiseres ligeledes, og det menes, at det vil forudsætte en tæt beplantning, hvis der skal være ophold uden at skærme helt af for vinden. Der stilles spørgsmålstejn ved, om beplantningsplanen vil kunne fraviges af fx økonomiske grunde. Der efterspørges desuden en definition af vindkomfort.

En indsigelse har fokus på faldvinde, som ikke er afværget ved eksisterende bygninger, selvom der umiddelbart har været fokus på dem i planlægningen (Herlev Hospital og Telefonhuset på Borups Allé). De vindbrydende overflader vil skabe mere blæst.

En indsigelse mener, at der mangler en vurdering af vindmiljø, og en anden indsigelse foreslår at afvente en undersøgelse af vindforholdene ved højhuset på Borgmestervangen ved Nørrebro station før projektering af højhuset ved Nuuks Plads. Der stilles endvidere forslag om et byggeri i mindre skala, da det vil påvirke vindforhold i mindre grad. En indsigelse efterspørger, om der er undersøgt for vindinduceret støj, når det blæser, ligesom når der køres bil med tagbøjler, og desuden om bygningen er undersøgt for egensvingninger.

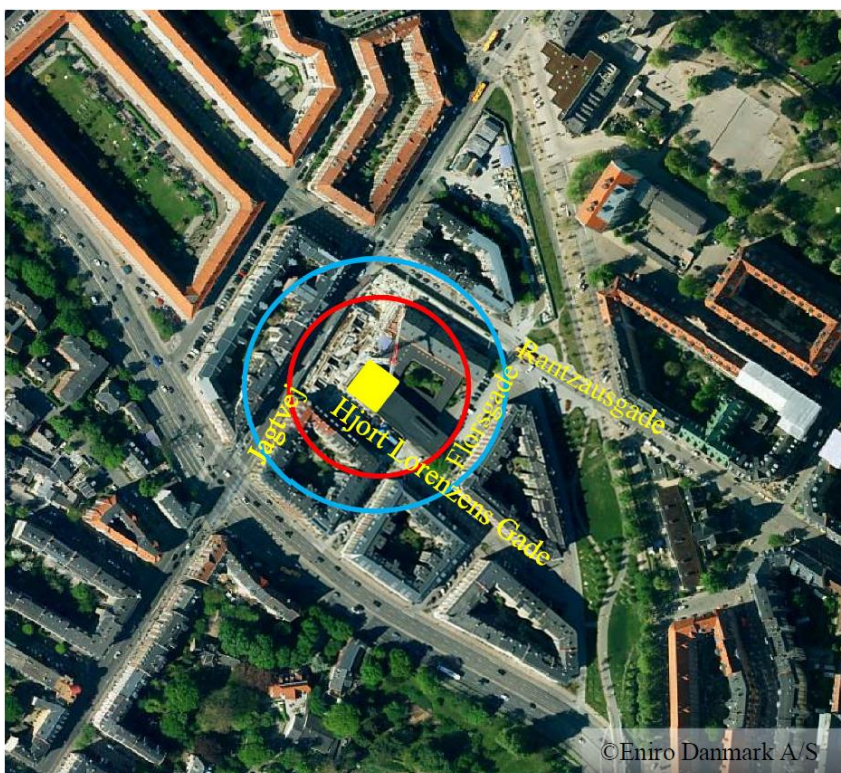
Flere indsigere bemærker, at de formidlende tiltag, som er integreret i højhusets arkitektur, kun vil kunne kompensere en smule for generne. Herunder menes det, at der på trods af facadeforskydninger vil skabes mere blæst omkring højhuset i forhold til det nuværende. Det menes endvidere, at dette vil give konstant blæsevejrs ved nedgangen til metrostationen, som planlægges at blive placeret på nordøstsiden af højhuset, og at metroforpladsen ikke bliver egnet til ophold grundet downwash og vind omkring hjørner og langs facaden. Ligeledes menes det, at bygningerne vil skabe en tragt, som vil accelerere vindhastigheden på Nuuks Plads, samt at beplantningen og de perforerede læskærme er de eneste midler til at skabe lømmer med tåleligt ophold, hvortil der fortsat vil kunne opleves turbulens fra højhuset. Der ønskes ikke en vindtunnel på Nuuks Plads.

De øgede vindhastigheder fra højhuset vil, ifølge en artikel fra Jan Gehl, skabe lokale ændringer i vejrforhold, som svarer til et generelt koldere klima. Der vil ifølge artiklen være fire gange højere vindhastighed omkring et højhus end på en bar mark. Det påpeges, at forundersøgelserne om zoner med acceptabelt vindmiljø på Nuuks Plads aldrig lever op til virkeligheden. Der er ikke forståelse for, hvordan øget turbulens og kastevinde på pladsen arbejder sammen med intentionerne om et mangfoldigt byliv. Det udtrykkes endvidere, at bymiljø med øget vindhastighed og skygge som følge af træer og højhuset ikke harmonerer med et mangfoldigt byliv.

Forvaltningens bemærkninger:

På baggrund af høringsvarene har Teknik- og Miljøforvaltningen efterspurgt yderligere dokumentation på vindforhold i området. Svend Ole Hansen ApS har udarbejdet et notat, som blandt andet belyser vindforhold uden for lokalplanområdet, om der er risiko for farlige vindsituationer, vindforhold på eksisterende altaner og facader, beplantningens effekt og højhusets ændring af mikroklimaet.

Et højhus vil ændre på vindforholdene på Nuuks Plads, og der vil, som miljøvurderingen også konkluderer, opleves turbulente vindstrømme og øgede vindhastigheder. En højere vindhastighed vil ved temperaturer under 30°C være med til at sænke temperaturen yderligere og føre til et koldere klima. Vindtunnelmålinger er en anerkendt metode og blandt de mest præcise til at forudse vindforhold i byområder. I det supplerende notat fra Svend Ole Hansen ApS er det dokumenteret, at alle målte vindhastigheder er lavere ved foden af højhuset end på en åben mark.

Kilde: Svend Ole Hansen ApS Nuuks Plads – Vindmiljø, 10. juli 2018

Ovenstående illustration viser den vurderede udbredelsesradius af højhusets effekt på vindmiljøet. Inden for den røde cirkel på figuren vil den vindmæssige effekt være størst. Inden for den blå cirkel vil der fortsat kunne opleves en vindmæssig effekt fra højhuset. Dette gælder dog ikke i gårdrum eller i terrænområder, der skærmes af mellemliggende lavere byggerier. Der kan altså forventes en påvirkning på vindmiljøet langs Jagtvej, som ligger inden for den blå cirkel, i Hjørt Lorenzens Gade og i Florsgade. Vindtunnelmålinger fra

før og efter opførelse af byggeriet indikerer, at vindforhold på den nordvendte facade af Nyrops bygning ikke ændres ved opførelse af højhuset. Vindforholdene i den grønne kile, i Assistens Kirkegård og i Hans Tavsens Park bliver således ikke påvirket af højhuset, og højhuset forventes ikke isoleret set at resultere i en forværring af bylivet grundet vind på disse steder. Der vil kunne forventes en vindmæssig effekt af højhuset på Jagtvej, i Rantzausgade, i Hiort Lorenzens Gade og i Florsgade.

På nabobygningers facader langs Hiort Lorenzens Gade og i mindre grad Florsgade samt Jagtvej, der vender mod Nuuks Plads, vil der kunne opleves et øget vindtryk, som betyder, at eventuelle altaner på disse facader vil kunne opleves som mere vindudsatte. Det øgede vindtryk vurderes ikke at få afgørende betydning for betjening af vinduer.

Med en bebyggelsesgrad som i det aktuelle tilfælde, vil der under normale vindmæssige forhold ikke opstå farlige situationer grundet høje vindhastigheder affødt af højhuset med den påtænkte lægivning. Opføres højhuset i halv højde kunne omfanget af de lægivende foranstaltninger reduceres for at opnå tilsvarende vindforhold. Højhusets arkitektur og forskydninger vil reducere downwash (nedfald af vind) på gadeniveau, men kan ikke bremse vinden helt. Der vil fortsat kunne opleves højere vindhastigheder i forhold til den nuværende situation. Det vil ikke give konstant blæsevejrr ved metrostationens nedgange, da vinden ikke blæser konstant fra samme retning og hastighed. Man skal derimod være opmærksom på, hvor der kan opstå pludselige overgange fra lave til højere vindhastigheder, hvor overraskelselementet kan udgøre en fare for fx cyklister og gangbesværede. Ved Nuuks Plads vurderes dette udelukkende, at kunne være en risiko ved op/nedgange til metroen. I lokalplanforslaget er der ingen bestemmelser om værn, udover dem der er gældende for tagterrasser og altaner.

Beplantningen vil ikke afhjælpe vinden i en sådan grad, at der ikke vil opleves høje vindhastigheder. Ved at etablere beplantningen skabes derimod en mulighed for at opsøge læ lokalt med acceptabelt vindmiljø. Vindretningen vil ændre sig, og der kan derfor ikke udpeges permanente lommer til læ. Det er derudover dokumenteret gennem vindtunnelstudierne, at de påtænkte lægivende foranstaltninger vil reducere vindhastighederne nær terræn i tilstrækkelig grad i forhold til de forudsatte aktiviteter i området. Ud fra et vindmiljømæssigt synspunkt, er en høj beplantningsgrad at foretrække, men der skal tages højde for andre aspekter som lys, udsyn og områdets udtryk.

Undersøgelserne af vindmiljøet tager udgangspunkt i SBI-anvisning 128 med grænseværdier for, hvor ofte vinden overskrider 5 m/s ud fra

en statistisk fordeling af vindhastigheder og -retninger. Kriterierne opdeles i behageligt, acceptabelt, ubehageligt og meget ubehageligt med afsæt i aktiviteterne hurtig gang, slentren, ophold i kort tid og ophold i lang tid. Vinden må altså oftere overskride 5 m/s for et område med aktiviteten hurtig gang, end for aktiviteten ophold i længere tid.

Bygningen er ikke undersøgt for egensvingninger eller vindinduceret støj. Bygningen skal opfylde gældende bygningsreglement ved byggetilladelsen, herunder konstruktionsmæssige forhold som egensvingninger. Der er ikke praksis for at undersøge vindinduceret støj i forbindelse med lokalplanlægningen, da detaljeringsgraden ikke er høj nok. Svend Ole Hansen ApS har vurderet lokalplanmaterialet, og finder på baggrund af materialet ingen årsag til, at der bør udføres undersøgelser af vindinduceret støj i byggeriets indledende projekteringsfase.

For at bremse vinden og danne lægivende nicher til ophold på den centrale plads skal der på arkivbygningens facader monteres stålporte på hver side af alle de muliggjorte nye åbninger i facaden. Portene skal være permanent placeret vinkelret på facaden, og de skal udformes perforerede for at opnå optimal effekt som læskærm.

Forvaltningen foreslår, at lokalplanen tilføjes krav til størrelsen på nyplantede træer for at opnå en optimal lævirkning. I § 7, stk. 9, foreslås følgende tilføjelse efter første sætning: *"Træer skal plantes med en minimumsstørrelse på 18-20 cm stammeomkreds."*

B 3. Luftforurening

En del af hørings svarene omhandler luftforurening fra trafikken og fra brændeovne i de omkringliggende bygninger. Da den oprindelige bebyggelse er født med skorstene og muligheden for at fyre, udtrykkes der bekymring for, om denne mulighed kan føre til sundhedsskadelig partikelforurening i en højde over 5. etage. Det påpeges, at Åboulevard og Jagtvej er et af de områder i landet med størst luft- og støjforurening. Det efterspørges, at lokalplanen tager hensyn til luftforurening fra et øget antal biler i området, herunder især tung trafik som renovationsbiler og varevogne, idet der udtrykkes et generelt ønske om at skabe lys og frisk luft på Nørrebro.

Et hørings svar omhandler luftforurening fra Frederiksberg Forsyning og Lygten Varmeværk. I henhold til beregningen af luftforurening, hvor det konstateres at alle omkringliggende værker fyrer med naturgas/bygas, påpeges det at NO₂ ikke alene vil være det dimensionerende stof, da Frederiksberg Forsyning og Lygten Varmeværk anvender olie til fyring. Der efterspørges supplerende undersøgelser fra afbrænding af gasolie og af forureningen fra NO₂,

CO, SO₂ og partikler i den forbindelse. Konsekvensen kan være, at der ikke kan indrettes boliger i tårnets top.

Der stilles desuden spørgsmål til, om de beregnede maksimale 50 µg/m³ er den maksimale gennemsnitlige koncentration eller den højeste koncentration på et givent tidspunkt på året. I tilfælde af førstnævnte vil EU's direktiv om ren luft overskrides.

Forvaltningens bemærkninger:

Brug af brændeovne er reguleret via Miljø- og Fødevarerministeriets brændeovnsbekendtgørelse og kan ikke reguleres indenfor lokalplanens bestemmelser, hvorfor forvaltningen ikke har bemærkninger til dette. Omkring bekymringen om luftforurening fra øget trafik er det forvaltningens vurdering at lokalplanforslaget ikke vil have en mærkbar effekt for trængslen på det overordnet vejnet ved Ågade, Jagtvej, og den vestlige ende af Rantzausgade (se forvaltningens bemærkninger til trafik). Endvidere erstatter Københavns Kommune løbende dieseldrevne renovationsbiler med biogasdrevne renovationsbiler, som ikke udleder luftforurening og støj i samme omfang. I 2017 var 80 % af renovationsbiler drevet af biogas. Dermed vil forslaget ikke medføre en væsentlig forringelse af luftforurening fra trafik og renovationsbiler.

I forhold til høringssvar angående luftforureningsbidraget fra Frederiksberg Forsyning og Lygten Varmeværk henvises der til forvaltningens bemærkninger til høringssvar fra Nørrebro Lokaludvalg.

B 4. Vand

Et høringssvar nævner, at kloaksystemet vil blive hårdt ramt som følge af udbygningen, og at der som konsekvens vil komme oversvømmelser. Det oplyses, at ejendommen øst for Hiort Lorezens Gade efter metrobyggeriet har haft vand i kældre, hver gang det regner. Det anbefales, at alt regnvand fra den nye bebyggelse skal afledes på egen grund.

Et høringssvar omhandler risiko for sætningsskader, og der stilles spørgsmålstejn ved, om grundvandsforhold kan ændres som følge af byggeriet.

Et høringssvar påpeger, at faskinerne skitseret i miljøvurderingen og udgravning i anlægsfasen kolliderer med de fredede træers rodnet.

Forvaltningens bemærkninger:

Lokalplanens bestemmelser om regnvand sikrer, at vand afledes på egen grund ved hjælp af et opsamlingsbassin. Metroselskabet har desuden stillet krav til, at regnvandsstrategien baseres på en 2000 års

regnhændelse. Det vil sige, at der er stillet krav til opsamling og afledning af regnvand på egen grund selv ved særligt store regnskyl.

Der kan ikke tillades en permanent dræning af grundvandet. Der skal i forbindelse med udførelsen gives en tilladelse til midlertidig bortledning af grundvandet (grundvandssænkning) hos Center for Miljøbeskyttelse, hvis projektet realiseres.

Der er ingen fredede træer i lokalplanområdet men bevaringsværdige træer, som skal beskyttes i byggeprocessen. Den endelige placering af opsamlingsbassinet, herunder i forhold til nye træer skal godkendes af Teknik- og Miljøforvaltningen i forbindelse med byggesagen.

C. Befolkningstæthed

I 175 henvendelser (38 %) udtrykkes der bekymringer for den fortætning, som lokalplanforslaget muliggør med opførelse af det høje boligårn. I flere svar henvises der til, at Nørrebro er den tættest bebyggede bydel i København og at der bor mere end dobbelt så mange mennesker her pr. m² end på fx Østerbro (der henvises i et høringssvar til Københavns Kommunes 'Faktaark for Velfærdsanalyse'). I flere svar henvises der til, at der er andre muligheder for fortætning end at bygge højhus, fx ved at udnytte uudnyttede tagetager.

En indsigelse påpeger at højhusets bidrag til en yderligere fortætning, ikke vil være til gavn for hverken eksisterende eller kommende beboere.

Flere indsigere forstår godt, at der skal tilføres flere boliger til København, men man har svært ved at forstå hvorfor byens centrale dele skal bebygges tættere, når der er plads andre steder. En anden oplever generelt kvarteret som værende overrendt i forvejen, hvad enten der skal findes en grøn plet hvor det gode vejr kan nydes eller hvis man cykler, løber eller går.

Flere indsigere påpeger at det er en udfordring at bo i et af Danmarks tættest befolkede områder og at det at beboerne lære at tackle en hverdag med stress og trængsel. Der er bekymring for at grænsen for større tilførsel af beboere er nået, og at tilførsel af nye beboere skal ske i et roligt og organisk tempo. Man mener at projektet med det skitserede højhus vil overskride grænsen i forhold til tilførsel af yderligere beboere i området.

Forvaltningens bemærkninger:

Nørrebro er det tættest befolkede område i København. Der er boligmangel i København, og kommuneplanen fastlægger fortætningsmuligheder ved stationerne. Bebyggelsesplanen med højhus og et offentligt byrum er muliggjort for at opnå fortætning, flere boliger og et ekstra offentligt byrum til mere byliv i kvarteret.

D. Flere grønne rekreative områder

I 173 henvendelser (38 %) påpeges det, at der generelt mangler grønne, rekreative områder på Nørrebro. Der udtrykkes undren over, at der på grunden ved Landsarkivet, bliver prioriteret byggeri, frem for et grønt byrum.

Mange er enige om, at der mangler åndehuller med lys og luft til de mange beboerne og at området ikke har brug for ny bebyggelse eller flere beboere da der allerede nu er trængsel om de få grønne arealer der findes. En indsiger påpeger, at der er 2,6 m² grønne områder pr. indbygger på Nørrebro mod 34,2 m² pr. gennemsnitlig Københavner. Der er bred enighed om at pladsen ikke bør bebygges men i stedet bruges som ny grøn plads med forskellige aktiviteter tilknyttet Nyrups arkivbygning.

En indsiger mener at man er nødt til at bruge byrum og grønne områder som løftestang til at skabe attraktive steder, hvis Nørrebro fortsat skal være et tilvalgs kvarter. En anden indsiger mener, at der bør værnes om de åndehuller, der stadig findes i det tætte byområde.

En indsiger henviser til, at pladsen, med anlæggelse af den ny metrostation, kunne være et bindeled mellem den grønne cykelrute og området langs Bispeengbuen/Ågade. Indsigeren påpeger, at adgang til grønne arealer øger det fysiske såvel som den psykiske velvære og dermed forbedrer sundheden.

En indsiger foreslår, at området bruges til parkour-park.

Forvaltningens bemærkninger:

Forvaltningen anerkender, at en yderligere fortætning vil give øget trængsel på de grønne områder i bydelen. Lokalplanen kan ikke regulere forhold udenfor lokalplanområdet. I lokalplansforslaget indgår, at der etableres et byrum omkring pladsen ved højhuset, hvor der både vil være mulighed for ophold, samt beplantning i bede på pladsen.

Forvaltningen vurderer, at en parkourbane alene vil henvende sig til en meget lille gruppe borgere. Der er dog mulighed for, at en del af pladsen vil kunne indrettes til parkour, såfremt det vil kunne indarbejdes i områdets grønne elementer. Pladsen er privat ejet, men offentligt tilgængeligt friareal for bebyggelsen.

E. Trafikale forhold og parkering

Forvaltningen har modtaget 163 høringssvar (36 %), som omhandler trafikale forhold og parkering. En stor del af henvendelserne udtrykker bekymringer om, hvorvidt det planlagte byggeri vil give øget trængsel på vejene i og omkring lokalplanområdet. Flere påpeger at der i forvejen er en overbelastning af biler og cykler på især Jagtvej og

Ågade. Det frygtes at den øgede trængsel vil forgrene sig til de mindre veje som Hiort Lorenzens gade og Florsgade. I forlængelse af bekymringen omkring øget trængsel, frygter mange også at de nye boliger i lokalplanområdet vil medføre at der ikke vil være tilstrækkeligt med bilparkeringspladser i området.

Flere skriver, at det i dag er en udfordring at finde plads til bilen i området og sætter derfor spørgsmålstegn ved den fastsatte p-norm. Selvom der bliver etableret parkeringspladser i forbindelse med byggeriet (60 stk. hvoraf tre er handicappladser), er mange usikre på om det vil dække behovet, da der både kommer boliger men også erhverv, som ifølge flere vil give større behov for parkeringspladser i området. Der sættes desuden spørgsmålstegn ved, hvorfor der i forbindelse med lokalplansforslaget også skal nedlægges parkeringspladser (henvendelse 341).

Udover mangel på parkeringsmuligheder til bilen, er der også flere, som er bekymrede for metrostationens indvirkning på cykelparkeringen. I en del henvendelser bliver det påpeget, at der i forvejen er mangel på parkering til cykler og flere frygter at dette vil blive værre når den nye metrostation åbner. Frederiksberg metrostation bliver fremhævet som et skrækeksempel på, hvordan der ikke er nok cykelstativer til den mængde cyklister som stationen betjener. Desuden bliver der spurgt til, hvordan og hvem der skal håndhæve at beboerne i byggeriet anvender den cykelparkering der bliver etableret i byggeriet.

I forbindelse med det kommende byggeri har nogle borgere også henvendt sig vedrørende afviklingen af renovation i det kommende byggeri. Nogle sætter spørgsmålstegn ved, hvorfor dette ikke afvikles i byggeriets p-kælder, samt om det vil kunne afvikles sikkert og uden for meget gene for beboerne når det ikke bliver i p-kælderen.

Flere borgere er også bekymret for, at planen ikke tager højde for terrorsikring i forbindelse med vareindlevering til Nyrops arkivbygning. Man mener ikke at løsningen tilstrækkeligt vil kunne sikre borgerne, hvis en person med onde hensigter vil køre ind på pladsen.

Forvaltningens bemærkninger

Vedrørende bekymringerne omkring trængslen i lokalplanområdet, så er der god vejadgang fra Ågade, der er klassificeret som en regional vej, samt Jagtvej, der er klassificeret som en fordelingsgade. Der er ca. 350 m fra lokalplanområdet til Ågade og det er på den baggrund vurderet, at området har en tilgængelig og hurtig adgang til det overordnede vejnet.

Ågade har i dag ca. 48.000 daglige køretøjer, og Jagtvej ca. 16.000. Med de maksimale kvadratmeter, som lokalplanen giver mulighed for, vurderer forvaltningen, at projektet maksimalt vil skabe op til 200 nye

bilture om dage. Dette svare til en stigning på ca. 0,4 % for Ågade og ca. 1,25 % for Jagtvej. Derfor er det forvaltningens vurdering at lokalplanforslaget ikke vil have en mærkbar effekt for trængslen på det overordnet vejnet.

For de interne veje i Hiort Lorenzens gade og Florsgade, vil det i mindre omfang kunne mærkes, at der kan komme op til 200 ekstra køretøjer om dagen. Forvaltningen vurderer, at dette er inden for en forventet afviklingskapacitet for mindre veje inde i brokvarterer. I forhold til spørgsmålene vedrørende antallet af bilparkeringspladser er det fastsat efter en vurdering, hvor de gode kollektive muligheder og cykelnetværk, har været afgørende faktor. Med åbningen af Metro Cityringen vil de kollektive muligheder til området være af et højt serviceniveau med en høj frekvens. Derudover har cyklister rigtig gode forhold.

I forhold til nedlæggelse af eksisterende bilparkeringspladser, har der allerede under udarbejdelse af startredegørelsen i 2016 været et fokus på at skabe en visuel og fysisk forbindelse mellem den centrale plads, pladsdannelsen i hjørnet mellem Florsgade og Laurids Skaus Gade, samt Nørrebro parken.

I lokalplanprocessen blev der tydeligt, at der ville blive et behov for en bred ned- og opkørsel til p-kælderen, den bedste placering blev vurderet til at være på Hiort Lorenzens Gade, og dermed har der i den forbindelse været et behov for at nedlægge et antal eksisterende parkeringspladser på vejen, for at lokalplanen vil kunne blive realiserbar med de foreslåede funktioner.

For cykelparkering er rammer og krav fastsat efter den gældende Kommuneplan 2015, som for området angiver cykelparkeringsnormen til, at der skal etableres fire pladser pr. 100 m² etageareal. I lokalplanprocessen blev kvaliteten af cykelparkeringen vægtet højt, i form af en tilgængelig cykelrampe til de overdækkede cykelparkeringer i kælderen, samt planer for, at al cykelparkering, som er udløst af serviceerhverv, skal placeres på terræn, placeret tæt på serviceerhvervets indgangspartier. Lokalplanen kan ikke sætte bestemmelser for, hvem der bruger hvilke cykelparkeringspladser, det skal løses blandt beboere og/eller erhvervsdrivende.

I forbindelse med renovation har forvaltningen efterspurgt dokumentation for at sikre, at renovation kan afvikles sikkert og med mindst mulig gene for naboer og omkringkørende trafik. Afvikling af renovation i p-kælderen var ikke en mulighed, pga. fysiske bindinder, da dette næsten ville kræve en dobbelt så stor frihøjde, og p-rampen ville blive meget længere, da den ikke kan udformes lige så stejlt. Derudover kan en renovationsbil ikke køre imellem

konstruktionspælene, da disse biler har større svingradier end personbiler.

I forhold til terrørsikring har Københavns Kommune en løbende kommunikation med Københavns politi omkring hvilke områder, og foranstaltninger der findes nødvendigt for at sikre befolkningen bedst muligt. Dette indarbejdes dog ikke generelt under en lokalplanproces men i en senere fase i forbindelse med byggesagen, hvor udarbejdelse af projektet bliver mere detaljeret.

F. Pres på kommunale tilbud (skoler, institutioner, fritids- og foreningsfaciliteter)

124 indsigelser (27 %) udtrykker, at de er bekymrede over den fortætning der sker i forbindelse med byggeriet, da der allerede er et pres på serviceinstitutionerne som skoler, institutioner, idrætsfaciliteter og kulturfaciliteter. En indsiger påpeger, at det allerede nu er svært at få en institutionsplads. En anden mener, det er svært at få plads hos praktiserende læger i området. En indsiger mener, at området har brug for flere kulturtilbud som fx. spillesteder, øvelokaler mv. En indsiger mener, at der med projektet ikke er taget højde for den ekstra byrde, det vil give på skoler, parker, legepladser mv. og stiller spørgsmål til, om der overhovedet er nok skoler, institutioner til de nye beboere. En indsiger foreslår, at der i stedet for boliger, tænkes daginstitution, skole eller svømmehal ind i området. En anden indsiger ønsker svar på, hvordan kommunen forholder sig til, at der flytter ca. 50 nye familier med ca. 1,5 barn ind i et område, der i forvejen er maksimalt presset i forhold til at få en institutionsplads. Og spørger endvidere ind til, hvordan kommunen har tænkt at få ventelister tilbage på et normalt niveau, hvis der ikke er planlagt nye institutioner.

Flere indsigere er bekymrede for, at kommunen ikke har taget højde for den påvirkning af området daginstitutioner og skole samt pres på fritidsaktiviteter for børn og unge i området med de mange nye beboere, som projektet vil tilføre. En anden indsiger foreslår, at man indretter fritidsaktiviteter, kulturelle arrangementer og sport i de to arkivbygninger. En indsiger foreslår, at byggegrunden i stedet for burde være brugt på at løse den mangel på skoler og institutioner samt fritidsfaciliteter, som allerede er i området. En anden spørger om Københavns Kommune har tænkt etablering af vuggestuer, børnehaver og skoler ind i planen.

Forvaltningens bemærkninger:

Forvaltningen anerkender bekymringerne over presset på de kommunale tilbud i området. Lokalplanen kan ikke regulere forhold udenfor lokalplanområdet om fx skoler og institutioner.

G. Støj fra trafik, ungdomsboliger og anlægsarbejdet

81 henvendelser omhandler støj fra enten/og/eller trafik, ungdomsboliger og anlægsarbejde for metrostationen mv. Der er generel bekymring for, at en taghave tilhørende ungdomsboliger vil støje og være til gene for områdets nuværende beboere, især i forårs- og sommermånederne. Der er forslag om etablering af 1,8 meter højt støjværn på taghaven for at beskytte de omkringliggende bygninger mod støj. Der bliver spurgt ind til, hvem der regulerer støj fra en sådan taghave.

Der bliver stillet spørgsmålstejn ved, om vindinduceret støj (støj fra turbulens fra bygningen) er undersøgt i forbindelse med lokalplansforslaget.

Der spørges ind til, om der er foretaget støjmålinger eller anden dokumentation for trafikstøj på den centrale plads, da man mener at støjniveauet her vil overskride Miljøstyrelsens vejledende grænseværdi på 58 dB ved boliger med op til 70 dB. Mange mener, at et højhus vil tilføre mere støj fra trafik i et i forvejen støjbelastet område i kraft af udbygning og tilføjelse af flere boliger, detailhandel og parkeringsanlæg på trods af nærheden til offentlig transport. Flere påklager, at området i dag er belastet med støj fra Ågade og Jagtvej, og der efterspørges en trafikprognose, der kan ligge til grund for denne ændring af støjforholdene, samt hvordan det vil påvirke områdets beboere. Nogle indsigere mener, at en forringelse af støjforholdene vil føre til en værdiforringelse af de omkringliggende lejligheder. Der spørges her ind til, hvilken kompensation boligejerne vil blive tilbudt i den forbindelse.

Der efterspørges en målfast præcisering af alle de støjdæmpende foranstaltninger, der henvises til i byrumsbestemmelsen. Mange høringssvar nævner, at Nørrebro har behov for udendørs områder uden støj, da en fortætning ikke er hensigtsmæssig på et område, der i forvejen er tæt og støjramt.

Mange høringssvar omhandler støj og byggerod fra anlægget af det planlagte byggeri. Det vil komme til at genere beboerne i området over en længere periode, og de har i forvejen i mange år været generet af støj, rystelser og byggerod i forbindelse med metrobyggeriet.

Forvaltningens bemærkninger:

I forhold til bekymringerne omkring støj fra taghaven ved ungdomsboligerne, kan lokalplansforslaget ikke regulere for støjgener fra beboere. Opstår der problemer må det løses i naboskabet, eller gennem politiet, der regulere såkaldte 'selvbestaltede arrangementer'. Det er dokumenteret at, at et 1,6 m højt støjværn er tilstrækkeligt til at skærme taghaven af mod trafikstøjen.

Trafikstøjen er beregnet og dokumenteret i forhold til Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier. Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier er udtrykt ved L_{den} , som er en konstrueret enhed midlet over beregninger fra dag-, aften- og nattetimerne med et genetillæg om aftenen og natten, og kan således ikke måles. Grænseværdierne tager så at sige højde for menneskers følsomhed overfor støj i aften- og nattetimerne. Trafikstøjberegningerne for Nuuks Plads er baseret på målinger af den reelle trafikhastighed og trafikmængde i løbet af en repræsentativ periode. Trafikmængde er fremskrevet 10 år med en procentvis forøgelse hvert år, og afspejler således den fremtidige situation. Trafikstøjen overskrider Miljøstyrelsens vejledende grænseværdi for udendørs opholdsarealer på omtrent halvdelen af den centrale plads. Støjdæmpende foranstaltninger bliver nærmere præciseret i forbindelse med byggesagen.

Der vil kunne opleves støj- og forureningsgener i forbindelse med anlæg af projektet. Alle anlægsprojekter skal overholde Bygge- og anlægsforskrift i København, december 2016. Her er der præciseret grænseværdier for støj samt tidsperioder for støjende aktiviteter.

H. Positive

Otte indsigere er positive over for højhusprojektet. En mener, det er et flot projekt, som tilfører København karakter, og at, hvor der er plads og rum i byen, giver det god mening at tilføre byen højhuse. Flere mener, det er en nødvendighed at bygge i højden, fordi København vokser og der skal bygges flere boliger. En mener, at højhuset kan fungere som et nyt pejlemærke. Flere indsigere mener, at placeringen af et højhus lige op ad den kommende metrostation er ideel, fordi man undgår flere biler og at det samtidig giver bedre plads til offentlige byrum. En påpeger, at der ikke skal overdrives med flere tilfældigt placerede højhuse men mener dog, at det giver god mening at opføre et højhus ved siden af den nye metrostation.

En glæder sig over de spændende nye højhuse, som skyder op og mener, at København har brug for en stærkere skyline og at projektet her sagtens kunne opføres, så bygningen når op i 100 meter. En indsiger roser det flotte højhusprojekt og mener, at byens profil savner noget mere variation, og det kommenteres, at højhuse er bæredygtige, da flere mennesker kan bo samme sted og bidrage til højere anvendelse af den nærliggende metrostation. En mener, at blot fordi Nørrebro er præget af højdemæssigt ensartede bygninger, er det ikke et argument for, at det skal blive ved med at være sådan, for så vil al udvikling gå i stå.

Forvaltningens bemærkninger:

Forvaltningen har ingen bemærkninger.

I. Proces – ift. kommuneplan og borgerinddragelse

41 indsigelser omhandler processen omkring lokalplanforslaget, forvaltningens håndtering af borgerne samt generel borgerinddragelse. En indsiger påpeger manglende borgerinddragelse fra en "arrogant" forvaltning og manglende overensstemmelse med planlov og kommuneplan. Der henvises til Kommuneplan 2015's retningslinjer, hvor der under afsnittet om Varetagelse af bygningsarven står: 'Københavns værdifulde bygningsarv skal værnes om og bevares. I de eksisterende byområder skal omdannelse og opførelse af nyt byggeri ske med respekt for bymiljøets identitet og særpræg.'. Indsigeren mener, at det er umuligt at se, hvordan det forelagte projekt lever op til kommuneplanens bestemmelser i forhold til det eksisterende miljø og særpræg og efterlyser den saglige begrundelse for nødvendigheden af et højhusbyggeri på Nuuks Plads.

Flere indsigelser omhandler manglende borgerinddragelse, og især borgermødet, som bygherre holdt i 2016, bliver fremhævet som en farce. Det bliver beskrevet, at der på mødet ikke var mulighed for at drøfte selve højhusprojektet, og at der ikke var tid til at aflevere ønsker til bygherre.

Forvaltningens bemærkninger:

I Kommuneplan 2015 er området ved Nuuks Plads metrostation fastlagt som et område, der kan fortættes.

Borgermøderne, der blev afholdt i 2016 af bygherre, blev ikke gennemført i samarbejde med forvaltningen, som derfor heller ikke kunne styre mødeform eller drøftelsesemnerne. At nogle deltagere har oplevet mødet som en farce er beklageligt.

Forvaltningen afholdt i samarbejde med Nørrebro Lokaludvalg et offentligt borgermøde om lokalplanforslaget d. 18. april 2018. Se referat af borgermødet i bilag 5.

J. Profit

En indsiger henviser til grisk byggementalitet, og at det kan blive et nyt ghettoområde. Æstetik og trivsel for beboerne i området må veje tungere end profit hensyn. Ikke flere spekulantboliger. Det er grundlæggende en udemokratisk og usolidarisk byggestil, hvis primære formål er at bygge meget på lidt plads, og dermed maksimere profit for bygherren. En indsiger påpeger, at Freja Ejendomme og bygherre tjener fede penge, mens beboerne i området er taberne. En indsiger mener, at man som borger er klart sat udenfor den demokratiske proces, mens det indspiste samarbejde mellem forvaltningen og Freja Ejendomme, med dets stærke profitincitament, styrer slagets gang.

En indsiger mener, at der endnu engang alene tænkes på profit, området er allerede belastet af et boligmarked, der prioriterer profit over hensyn til lokalfællesskab, Københavns Kommune rev noget lokalkultur ned (ungdomshuset på Jagtvej). En indsiger er generelt

ikke mod tættere bebyggelse i København, men når et projekt er lavet for at tjene penge i stedet for at være et almennyttigt boligbyggeri – indsiger mener, der burde være almene boliger i tårnet. En mener, at kommunen bør prioritere mennesker over penge. Der er tale om ren spekulation og det kommer kun grundejeren til gode på bekostning af beboerne i området. De fleste beboere i området føler sig overhørt og trumfet af kapitalinteresse.

En indsiger skriver, at det er upassende, at Freja Ejendomme forsøger at sælge projektet som løsningen på byens mangel på ungdomsboliger, når det egentlig kun handler om at maksimere eget afkast. En indsiger mener, at projektet er uigennemtænkt og lugter langt væk af penge, der skal tjenes ind.

En anden påpeger, at alle får det tæt, men at få får det godt. Staten sælger projektet og alle skal tjene penge på projektet, men stiller spørgsmålet, om det er rimeligt overfor både de eksisterende og kommende beboere, og vil demokratisk valgte politikere / repræsentanter for Københavns borgere være med til dette spekulationsbyggeri – eller kom man bare til at sige ja til noget på et tidligt tidspunkt, var politikerne reelt informerede om, hvad de sagde ja til, da området på et møde ændrede status til boligområde.

En indsiger mener, at det er upassende, at Freja Ejendomme forsøger at sælge projektet som løsningen på byens mangel på ungdomsboliger, når det kun handler om at maksimere eget afkast. En anden mener, at det er et trist, destruktivt og kapitalistisk projekt, der på ingen måde løser boligproblemer eller kommer de lokale beboere til gode. En anden indsiger mener, at projektet bærer præg af at være et kortsigtet byggeprojekt af dårlig kvalitet drevet af ejendomsspekulation.

En anden indsiger påpeger, at det klart ikke giver lige så mange penge i kassen at bygge almindelige kedelige ikke-prestige huse med måske det halve antal boliger men vil gerne have svar på, hvorfor der skal etableres nye boliger i Nørrebro.

Forvaltningens bemærkninger:

Borgerrepræsentationen fastlægger med kommuneplanen rammerne for bl.a. anvendelse, højder og tætheder for fremtidig lokalplanlægning i byen.

K. Utilfredshed med konstant byggeplads

Indsigerne påpeger, at beboerne i kvarteret trænger til ro efter en længere årrække med metrobyggeriet. Der er utilfredshed med, at der igen kommer byggestøj over en længere periode. Som nær beboer til metrobyggeriet har de i 8 år været udsat for støj og møg og udsigten til endnu nogle år med byggekraner, støj og møg kan få skulderne til at falde og smilet til at forsvinde. Det er borgere i byen, kommunen skal

tage hensyn til. Flere indsigere er bekymrede for, at der påbegyndes flere års byggeri lige nu, hvor et langvarigt, omsiggribende og fremfor alt meget støjende anlægsprojekt netop er overstået – hvordan kan det tillades, at en byggegrund forbliver byggegrund i flere år.

Forvaltningens bemærkninger:

Lokalplanen kan ikke regulere, hvornår der bygges og hvor længe et område kan/skal være byggeplads. Byggepladsen skal overholde gældende støjgrænser.

L. Bevar Koppels bygning

12 indsigere mener, at Eva og Nils Koppels arkivbygning ligeledes bør bevares. Det forslås, at nedrive Koppels fantastiske arkivbygning, som man på en eller anden måde har undgået at gøre bevaringsværdig. Bygningen forener på næsten magisk vis det markante og det diskrete, og er en af de få bygninger fra perioden, der stadig ”holder” og bør bevares. En indsiger påpeger, at Koppels arkivbygning kunne indrettes til opmagasineringshotel – og hermed en mulighed for at staten kan tjene penge på det. En indsiger mener, at det kun er et spørgsmål om tid, førend Koppelparrets arkivbygning vil blive betragtet som bevaringsværdig, og det vil være en stor fejl med lokalplanen at rive bygningen ned nu.

En indsiger finder det prisværdigt, at Nyrops arkivbygning bevares men ærgrer sig over, at det ikke har været muligt at bevare Koppels tilbygning til arkivet, som er ligeså bevaringsværdig som Nyrops bygning. En mener Koppelbygningen bør bevares, da den har høj æstetisk og arkitektonisk værdi og i så høj en grad, at metroselskabet vil beklæde væggene på den kommende station med skifer for at skabe samspil med Koppelbygningen.

En indsiger påpeger, at det synes visions- og historieløst, at der er et ønske om at rive Koppels modernistiske bebyggelse ned, den repræsenterer et vigtigt stykke dansk arkitektur fra efterkrigstiden, og det kan undre, at samtiden endnu ikke betragter Koppels arkivbygning som bevaringsværdig.

I et andet høringssvar bliver kommunen opfordret til at stille krav til bygherre og developer om, at der skal udarbejdes en bygnings- og kulturvarianalyse med en værdisætning af de eksisterende og omkringliggende bygninger med henblik på en kvalificeret dialog om de eksisterende bevaringsværdier tidligt i planprocessen. De eksisterende SAVE-vurderinger fra 1996 er ikke længere tidssvarende og der er behov, for en opdatering, der inkluderer bygninger efter anden verdenskrig.

Forvaltningens bemærkninger:

Forvaltningen er enig i, at Eva og Niels Koppels bygning har høj arkitektonisk værdi. Bygningen er dog bygget til arkivformål med en beton bygningskonstruktion med lav lofthøjde og små vinduer, som gør det vanskeligt at anvende den til andre formål. Bygningen foreslås derfor ikke bevaret.

M. Navnet på pladsen

I 11 enslydende henvendelser bliver det foreslået, at pladsen skal have et nyt navn, der relaterer sig til de omkringliggende veje, der alle har navn efter kendte mænd, som fx Hiort Lorentzens Gade, Rantzaugade m.m. Det foreslås, at pladsen skifter navn til ”Nyrops Plads”, eller ”Martin Nyrops Plads”.

Forvaltningens bemærkninger:

Lokalplanen kan ikke regulere navne på veje og pladser. Navngivning af veje og pladser besluttet af Teknik- og Miljøudvalget efter indstilling fra Vejnavnenævnet.

N. Flagermus

Flere hørings svar udtrykker bekymring over, at det store træ på midten af pladsen, i den nuværende atriumgård, står til fældning, hvis projektet realiseres.

Forvaltningens bemærkninger:

Dette træ er placeret over den planlagte parkeringskælder, som bygges under det planlagte nye byrum / den centrale plads. Det forudsættes derfor fældet for at muliggøre projektet. Se i øvrigt bilag 12.

Eventuelle flagermus i lokalplanområdet vil kunne blive påvirket væsentligt, når træet fældes i forbindelse med gennemførelse af det planlagte. Der må ikke fældes træer, før det er undersøgt, om der er flagermus i dem. Der er et generelt forbud mod fældning af hule træer og træer med spættehuller i perioden 1. november til 31. august. Det fremgår af § 6, stk. 4 i artsfredningsbekendtgørelsen. Bekendtgørelse nr. 867 af 27. juni 2016. Der er i øvrigt forbud mod drab på og indfangning af flagermus, mod forsætlig forstyrrelse af arterne med skadelig virkning for deres bestande og mod ødelæggelse af deres raste- og ynglesteder fx i hule træer. Det fremgår af § 6a, stk. 1 og 7, stk. 1 i Jagt- og Vildtforvaltningsloven. Lovbekendtgørelse nr. 118 af 26. januar 2017.

Forvaltningen foretager en redaktionel tilføjelse af et underafsnit om habitatdirektivet i lokalplanens afsnit *Tilladelser efter anden lovgivning*, se nærværende notat side 3. Afsnittet om habitatdirektivet er ved en fejl ikke med i bilag 2 *Forslag til lokalplan Nuuks Plads II*.

Tabel 2. Tematisk kategorisering af de modtagne hørings svar

Tema	Antal
Imod højhuset	445
Arkitektur	266
Skygge	261
Befolkningstæthed	175
Flere grønne områder	173
Trafik	163
Vind	153
Pres på kommunale tilbud m.m.	124
Støj (både fra ungdomsboliger, byggeri og metro)	81
Proces	41
Profit	39
Utilfredshed med konstant byggeplads	25
Navnet på pladsen	18
Bevar Koppels bygning	12
Positive for højhuset	8
Henvendelser uden relation til lokalplanen	6